

ПРОТОКОЛ
за разпит на свидетел

АНГЕЛ КЪНЕВ – прокурори при Специализирана прокуратура, на основание чл. 46, ал. 2, т. 2 вр. чл. 139-140 вр. чл. 237 НПК, разпитах в качеството на свидетел по досъдебно производство № ... г. по описа на СО- СП, пр.пр.№ ... г. по описа на Специализирана прокуратура, лицето:

ИЛИЯНА ТОДОРОВА, ЕГН род. на
г. в гр. , българско гражданство, висше образование, директор на Дирекция „Управление на водите“ при МОСВ, постоянен адрес: гр. , общ. , обл. ул. и гр. ж.к. , бул. Т , ет. , ап. , тел. ,

Заявявам, че нямам дела и родства с участниците в наказателното производство.

Разяснено ми е задължението ми, при повикване да се явявам пред органите на досъдебното производство и съда и да изложа точно и добросъвестно, всичко, което ми е известно по делото. Разяснено ми е, че при неявяване пред съответния орган без уважителни причини, ще бъда доведен принудително и ще ми бъде наложена глоба в размер до 100 лв. – чл. 120 от НПК.

Поканен съм да дам добросъвестно показания и ми е разяснена наказателната отговорност, която нося за лъжесвидетелстване – при отказ да дам показания, при съзнателно потвърждаване на неистина или затаяване на истина, както и за разгласяване на материалите от предварителното разследване, без разрешение на прокурора – чл. 120-121 и 198 от НПК, чл. чл. 290, ал. 1 и 360 от НК.

Разяснено ми е правото ми да се ползвам от бележки, да правя поправки, допълнения и възражения по протокола ми за разпит, както и да дам саморъчни показания – чл. 122 от НПК.

Разяснено ми е, че нямам задължение да давам показания по въпроси, отговорите на които биха уличили в извършване на престъпление мен, мои възходящи, низходящи, братя и сестри или съпруг – чл. 121 от НПК.

Разяснено ми е, че ако откажа да свидетелствам, извън случаите на чл. чл. 119 и 121 от НПК, ще ми бъде наложена “Глоба” в размер до 500 лв. – чл. 120, ал. 4 от НПК.

СВИДЕТЕЛ:

Разпитът започна в 15.40 часа. Разбирам правата и задълженията, които имам като свидетел. Обещавам да дам правдиви показания.

Работя в МОСВ от дата 02.01.2018 г., като съм започнала работа на длъжност директор на Дирекция „Управление на водите“, която длъжност заемам и до момента. Преди това съм работила в Басейнова дирекция „Западно беломорски район“ район – Благоевград. Там работих от 2008 г. до 2016 г. През 2017 г. започнах работа във „ВиК“ ЕООД гр.Благоевград. Постъпих на посочената длъжност в МОСВ след участие в конкурс. Не членувам в политически партии и сдружения.

При постъпването ми на работа министър на околната среда и водите бе господин Нено Димов, а негови заместници са господин Красимир Живков, госпожа Атанаска Николова и господин Николай Кънчев. Управляваната от мен Дирекция „Управление на водите“ понастоящем е в ресора на господин Красимир Живков, считано от края на месец август 2018 г. Преди това тази дирекция бе в ресора на госпожа Атанаска Николова.

Дирекцията ми е структурирана в три отдела – Отдел „УРБ“ – участващ при изработването на плановете за управление на речните басейни и политиките по опазване на морската околнна среда. Отдел „УРН“ се занимава с разработването на плановете за управление на риска от наводнение и съставя проекто графици – годишни и месечни за комплексните и значими язовири в страната, подробно и поименно изброени в приложение №1 по чл.13 от Закона за водите. Отдел „Контрол“ координира дейността на басейновите дирекции и се занимава с политиките по управление на минералните води, както и контрол и изпълнение на концесионни договори за минерални води.

Закона за водите сочи, че разрешителните и графиците за ползване на воден ресурс от комплексните и значими язовири, които са изброени в приложение №1 от Закона за водите, се утвърждават лично от министъра на околната среда и водите. Днес извършвах нарочна проверка в Дирекция „Управление на водите“ при МОСВ и установихме, че липсва заповед на министъра на околната среда и водите, с която той да е делегирал това си правомощие за утвърждаване на графиците за водовземане на някой от заместник министрите или на друго длъжностно лице в МОСВ. Мисля дори, че Закона за водите е категоричен и не предоставя възможност това изрично правомощие на министъра да бъде делегирано на друг. Варианта е само, когато министъра отсъства някой от неговите заместници да подпише тези графици. Доколкото ми е известно, единствено зам. министър Николай Кънчев е подписвал два или три графика за водовземане от всички комплексни и значими язовири в страната, тъй като тогава министър Нено Димов, явно не е бил на работа в Р. България. Язовир Студена, обл. Перник е държавна собственост, оператор на този язовир е дружеството „ВиК

Перник“ООД, което има задължение до 26-то число на предходния месец да подава в МОСВ заявки за ползване на водни количества от язовир „Студена“, които заявки са съгласно получените разрешителни за водовземане на ползвателите. Реално за яз.Студена има издадени три разрешителни за водовземане, първото е на „ВиК Перник“ за питейно битово водоснабдяване и производство на електроенергия с №003594/21.03.2005г. , валидно до 21.03.2025г., като по същото има решения за изменение на параметрите от 2007г. и 2009г.

Разрешително за водовземане от яз.Студена има и „Стомана индъстри“АД и то е с № 3157 от 01.12.2003г., което също е изменено с решения от 2009г. и 2019г. и е със срок на валидност до 01.12.2029г. същото разрешително е издадено за водовземане за охлаждане и промишлено водоснабдяване. Изрично искам да обърна внимание,че съгласно чл.40,ал.2 от Закона за водите, получателят на разрешителното за водовземане не може да прехвърля права по същото, т.е. няма право и да препродава тази промишлена вода на трети дружества.

Разрешително за водовземане от яз.Студена има и „Топлофикация Перник“АД, което е с №1599 от 21.05.2003г. , което също мисля е изменено и продължавано. Това разрешително също е за промишлени цели и охлаждане.

Искам да посоча,че и двете изброени акционерни дружества имат и други разрешителни за водовземане от повърхностен воден обект. Конкретно и двете дружества имат разрешения за водовземане от река Струма. Стомана индъстри има право на водохващане от едно място, а „Топлофикация Перник“ също от река Струма, но на две места – две водохващания.

Оператора на язовира – „ВиК Перник“ изпраща ежедневни справки за състоянието на язовира, които се получават в МОСВ на служебна електронна поща. Мисля,че тези ежедневни справки не се завеждат деловодно в МОСВ, а остават на съхранение в Д“Управление на водите“, като ги съхраняваме в класори при нас. Тази практика заварих при постъпването си на работа на посочената длъжност в тази дирекция на МОСВ и тя продължава и в момента. В тези ежедневни справки на ВиК оператора има общо седем пункта – 1.общ обем на язовира в куб. м.; 2. наличен обем вода към съответната дата в куб.м.; 3. приток в язовира в литри в секунда; 4. общ разход на водата в литри в секунда; 5. загуби на вода в литри в секунда; 6. кота височина в метри; 7. валежи е в литри на кв. м. и контролирано изпускане е на куб. м. в секунда.

Относно графика за ползване на водния ресурс на язовир Студена и този на останалите комплексни и значими язовири, предварителната работа по този график се извършва най-вече в Дирекция „Управление на водите“ и конкретно в Отдел „Управление на риск от наводнения“. След постъпване на заявката до 26-то число на предходния месец в МОСВ, която е

адресирана до министъра на околната среда и водите, тази заявка се администрира в деловодната система на МОСВ. После се разпределя към зам. министър Красимир Живков, който я разпределя към Дирекция „Управление на водите“, а аз я свеждам към отдел „УРН“ с началник отдел госпожа Мая Дряновска. Заявката е подписана от управителя на оператора на язовира – „ВиК Перник“, като в нея се съдържат данни за общия обем на язовира - наличност, хидрологична оценка за язовира, за притока вода, за оттока на вода, параметри на заявката, а именно исканите количества вода. Проекта на графика за язовир Студена се изготвя на база на хидрометеорологичната прогноза за страната получена от НИМХ. Второто, което се взема предвид е прогнозата за очакван приток към язовира пак от НИМХ и се ползва и предоставената от оператора на язовира информация за състоянието на язовира в края на предходния месец.

В заявката на оператора на язовира /“ВиК Перник“ / се съдържа искането на ВиК оператора за водоползване за питейно – битови нужди, промишлени нужди и екологични такива. Експертите, които правят проект на графика за водовземане от яз. „Студена“ и изобщо от всичките комплексни и значими язовири в страната, защото графика е един за всичките, са Мария Янакиева – гл. експерт и Красимира Янкова – държавен експерт. Те изготвят проекта на графика и го докладват на началника на отдела, той съгласува, след което аз съгласувам проекта на графика и той отива при ресорния зам. министър Красимир Живков, който го представя за администриране в кабинета на министъра на околната среда и водите – господин Нено Димов. Министъра получава проекта за график към който обикновено има приложени и резюмета – обяснителни записи, касателно водния ресурс в язовирите и други данни, свързани с това, за да може той да упражни правомощията си по утвърждаване на графика. Обяснителните записи – резюметата към проекта графика за комплексните и значими язовири по приложение №1 не се завеждат деловодно в системата на МОСВ, не съм наясно защо това е така, когато аз постъпих на работа, тази практика съществуваше и понастоящем все още не е променена. След утвърждаване на графика същият се качва в ел. вариант на сайта на министерството, а обяснителните записи – резюметата се връщат в Д“Управление на водите“. Не съм сигурна дали изобщо ги съхраняваме тези пояснителни записи и резюмета. За целия ми период на работа в МОСВ министър Нено Димов никога не е връщал за корекции някой от предложените проекто графици. Той ме е викал единствено и само по отношение на четири язовира, за да му давам и в устна форма допълнителна информация за техния воден ресурс и състоянието им. Това са язовирите „Пчелина“, „Тича“, „Жребчево“ и „Копринка“, като съм ходила при него в присъствието на господин Красимир Живков, госпожа Мая Дряновска и госпожа Мария Аранделова. За яз. Пчелина съм викана доста пъти, като това е било във връзка с качеството на водата в същия, тъй като имаше сигнали

от неправителствени организации и граждани, че при разрешаване на работата на ВЕЦ – Пчелина, река Струма, след язовир Пчелина бива замърсявана и рибата в нея умира. Имали сме много разговори за това, като целта е била министъра да си изясни обстановката по случая и да се вземе информирано решение, тъй като при наличие на вода в язовира ВЕЦ не е бил включен, като ползвател в месечните графици. Нено Димов не е настоявал да се взема едно или друго решение, просто искаше да се информира по случая. Викана съм няколко пъти от три до пет за язовир „Тича“ още при постъпването ми на работа в МОСВ. Разговорите са били на тема обема на язовира, тъй като ВиК оператора настояващия язовир да се държи на по – високи обеми, за да не се замърства водата в него. На тези разговори е присъствала госпожа Мая Дряновска и отново Нено Димов е искал да се информира за ситуацията по случая, но не е настоявал да се взема решение в една или друга посока. За яз. Жребчево съм викана на разговори в кабинета при министъра няколко пъти и съм била там с господин Красимир Живков. Тези разговори са били свързани с намаляване на водния ресурс в язовира и постъпили жалби от страна на НПО, касателно рибата в самия язовир и след него. Министъра искаше да знае отново каква е реалната ситуация за водните обеми в язовира и искаше да вземе информирано решение. Тези разговори са ставали в периода от началото на 2019г. до последно преди два месеца. За яз. Копринка съм била викана няколко пъти при министър Нено Димов в периода 2019г., като последно той ме вика някъде през лятото на 2019г. Той отново искаше да се запозная с причините довели до намаляване на водния ресурс в този язовир, искаше да знай каква е актуалната ситуация и да вземе информирано решение. Сещам се, че съм викана при министър Нено Димов за разговори за тези четири язовира, тъй като винаги е имало подаден сигнал от НПО, граждани или ВиК оператор, касателно водния ресурс в тях. Нашата дирекция и аз самата сме подавали еднакво обективни данни за състоянието на водния ресурс във всички комплексни и значими язовири в страната, вкл. Тича, Жребчево, Студена, Пчелина и др. Не знай защо министър Нено Димов не ме е търсил и не сме водили разговори за яз. Студена до септември 2019г., когато имаше запитване от депутат от БСП, който сега е кмет на гр. Перник. Ние сме подавали данни за точните водни обеми в яз. Студена, които са били отразени в месечните графици, както и за другите язовири сме правили това, но не съм била търсена за този язовир. През месец септември 2019г. бях отпуск, когато ме уведомиха, че в нашата дирекция се готови отговор по постъпило запитване от депутат от БСП, който сега е кмет на гр. Перник. Въпроса е бил конкретно за водния ресурс на яз. Студена. Във връзка с този въпрос се изготви проект на отговора от името на министър Нено Димов, който проект не съм го съгласувала. Мисля Мая Дряновска е участвала в изготвянето му. Министъра го отнесе до Народното събрание. След това чак ноември месец

2019г. министъра Нено Димов и аз сме водили активни разговори за водния ресурс на яз. Студена. Ноември 2019г. се разрешиха по – малки обеми за промишлено и питейно битово водоснабдяване, както и за екологичен минимум. Също през този месец на два пъти бе изменян графика в частта за яз. Студена. Първо на 07.11.2019г., когато бяха намалени обемите за промишлено водовземане, след това на 19.11.2019г. изцяло бяха забранени други ползвания извън питейно битовите. Тези изменения се направиха с подписа на зам. министър Красимир Живков. Тези действия бяха съгласувани с Нено Димов.

Аз лично никога не съм общувала с управителите или собствениците на „Стомана индъстри“ и „Топлофикация Перник“. Зная, че „Топлофикация Перник“ – ТЕЦ Република е на господин Христо Ковачки. Не съм имала с него никакви срещи или разговори. Чувала съм, че Ковачки е идвал в МОСВ, но не зная при кого и по какви въпроси.

Най – често оператора на язовир Студена подава заявки в пълнота за всички видове водовземане – питейно – битови, промишлени и екологичен минимум. „ВиК Перник“ е посочвал в заявките си и промишлените и питейно- битовите обеми вода и екологичния минимум на база разрешителните от язовир Студена. Отделно от това в МОСВ през 2018г. и 2019г. са постъпвали на електронна поща и самостоятелни заявки от „Топлофикация – Перник“ АД, като те са адресирали до министъра на МОСВ и с тях са искали конкретни обеми вода за промишлени нужди. Тези заявки са идвали в МОСВ на служебна ел. поща. Тези заявки на „Топлофикация Перник“ си имат изходящи номера от дружеството. Тези заявки на дружеството „Топлофикация – Перник“ АД установих, че не са завеждани – администрирани в деловодството на МОСВ и не са минали през регистратурата на МОСВ, а са отивали директно при експертите в Дирекция „Управление на водите“ – Мария Янакиева, която изготвя проекта на месечния график за ползване на водата от язовир Студена. Не зная защо тези заявки на „Топлофикация Перник“ не са администрирани деловодно, тази практика я заварих при постъпването ми на работа. Знам, че съхраняваме тези заявки, разпечатани от ел. поща в отдел „УРН“ на Д“УВ“.

Била съм на среща в МЗХГ заедно с господин Красимир Живков, Мая Дряновска, Мария Арангелова и експерти от БДЗБР, която беше свързана с яз. „Пчелина“ и по-скоро за приемане на мерки за постигане на по-добро състояние на язовир Пчелина. Този язовир се оперира от „Напоителни системи“ ЕАД. По време на срещата стана ясно, че трасето – тръбопровода от язовир Пчелина, който е захранвал с промишлени води предприятието на територията на Перник е компрометиран. Днес направих справка в Д“УВ“ и установих, че „Стомана индъстри“ е имала издадено разрешително със срок на действие до 2010г. за този язовир „Пчелина“ и след това не е имала разрешително за него.

След завръщането ми на работа бях уведомена, че два синдиката са входили в МОСВ писма, с които предупреждават, че ако не бъде отпуснат 20 000 куб. м вода за промишлени нужди на „Стомана индъстри“, то хиляди перничани ще протестират.

Аз използвам телефон с номер – служебен, а личния телефон е:

Правихме една груба и механична справка за ползваните обеми вода от ВиК оператора, като цяло за язовир Студена. Тази информация е извлечена от контрола осъществяван от Басейнова дирекция „Западно беломорски район“ – Благоевград. Най – грубо бе изчислена използваната вода за промишлени нужди, чрез ВиК оператора. Посочено е, че за 2019г. „ВиК Перник“ е изразходвало общо 18 381 000 куб. м. вода за питейни и промишлени и екологични нужди. Пак само за 2019г. са сметнали, че за промишлени нужди общо от „Стомана индъстри“ и „Топлофикация Перник“ са използвани 1 346 000 куб. м. вода. Данните за 2018г. са почти сходни 1 342 000 куб. м., поне така докладваха в устна форма, днес преди разпита. Трябва да се попита „ВиК Перник“ какви са цените за промишлени нужди на водата и какви са цените за питейно битови нужди на водата в гр. Перник, МОСВ няма касателство с ценовата политика на ВиК оператора. Мога да посоча само нашите такси за водовземане от язовира, които са определени в тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване – в чл. 12, ал1 е определено, че за обществено питейно битово водоснабдяване се заплаща такса в размер 0.02 лв., а за промишлено водоснабдяване се заплаща такса 0.045 лв., като тези стойности са на кубик.

Контрола по разходването на водния ресурс от страна на ВиК оператора и другите ползватели – Стомана индъстри и Топлофикация Перник се осъществява по закон от БДЗБР – Благоевград, които изпращат данните от извършения контрол на дирекция „Управление на водите“ в МОСВ. Тези данни постъпват всеки месец в нашата дирекция, като днес постъпиха данни по ел. поща за ползваните количества за месец декември. Има констатация, че ВиК оператора е спазил режимния график. По принцип служителите на БДЗБР правят тези проверки всеки месец, само веднъж министърът изпрати служители от БДИБР – Пловдив и това бе в края на месец ноември 2019г., при възникнала криза за вода в Перник. На тази проверка присъства и служител на Д“УВ“ от МОСВ – Красимира Янкова и тогава се е констатирало, че липсва измервателно устройство за отчитане на потребените води от яз. Студена на изход от язовира. В предходния доклад на БДЗБР – Благоевград няма данни това отчитащо устройство да липсва, както и са описани показания на изразходвана вода от яз. Студена. Госпожа Красимира Янкова каза, че са получили информация от оператора на язовирната стена, че около една седмица преди проверката, т.е. в третата седмица на ноември 2019г. водомера е отстранен от фирмата

собственик на същия. Оказа се, че водомера е бил нает под наем от друга фирма.

Искам да обръна внимание, че освен нашата хидрологичка оценка, която правим преди изготвяне на проекта на графика, такава се прави и при ВиК оператора. ВиК оператора посочва данните от нея в самата заявка за водоползване от яз. Студена. Посочвам, че не зная как и на база на какви данни те правят хидрологичката си оценка, нито знам кой им я прави тази оценка. Само мога да посоча, че месец септември 2019 г. те са посочили в заявката си за този месец, че „*състояние на средно влажен годишен режим*“. Аз съм по образование и нямам експертни познания в тази област, касателно водни ресурси, затова и се доверявам на експертите в дирекцията, която ръководя, които са професионалисти с над петнадесет годишен опит. В дирекцията ми има хидрологи и хидро-инженери, които анализират постъпилите данни и от НИМХ и от ВиК операторите за комплексните и значими язовири.

Има одобрен годишен график за 2019 г., за използването на комплексните и значими язовири, сред които е Студена. В приложението за язовир „Студена“, което е с №40 изрично е записано, че при обезпеченост за много суха година в края на периода месец декември в язовир Студена ще има завирен обем воден ресурс 3,72 млн. куб. м. вода, като такава е била предвидената от експертите в Д“Управление на водите“ при МОСВ стойност при много суха година. Годишния график за тези язовири се прогнозира в три обезпечености – при влажна година 50 процента; при средна по влажност година 75 процента и суха година 95 процента. В момента обема в язовира и почти колкото сме прогнозирали в нашата дирекция „Управление на водите“ и колкото самият министър Нено Димов е утвърдил за годишния график при суха година за яз. Студена.

В дирекцията ни има справка в табличен вид, съдържаща информация за заявените от ВиК количества за питейни и промишлени и екологични нужди, разрешените от МОСВ количества вода за тези три нужди и реално ползвани водни маси за тези три нужди. В справката има разбиване за промишленото водоползване на двете предприятия ползватели – една графа за „Стомана индъстри“ и една графа за „Топлофикация Перник“. Ще ви представим копие от тази таблица на формат А3, като тя е изгответа на база данните от контрола на БД“Западно беломорски район“ Благоевград и данни съдържащи се в Д“УВ“ при МОСВ. Данните от моята дирекция са разрешените и заявените количества водни маси. Другите данни за ползването са на контролата.

Директор на БД“ЗБР“ е Радослав Георгиев, като негови служители от дирекция „Контрол“ извършват ежемесечно проверки за спазване на режимния график на значимите и комплексни язовири. Тези проверки трябва да са осъществени с посещение на място от служителите, които проверяват и дневника. След проверката те изготвят констативен протокол,

който докладват на директора на БД“ЗБР“, а директора от своя страна изпраща в МОСВ информацията за всички проверени комплексни и значими язовири на територията на неговата дирекция.

Оставам в готовност да съдействам на воденото наказателно производство.

Разпитът завърши в 18.30 часа.

Горното продиктувах лично, прочетох го и удостоверявам с подписа си, че показанията ми са записани правилно.

СВИДЕТЕЛ

ПРОКУРОР:

